

Mic dictionar financiar-bancar

Anuitate

Suma de bani platita anual, o anumita perioada de timp de catre debitor, pentru rambursarea unei sume de bani. Anuitatile pot fi anticipate (la inceputul perioadei: luna, trimestru, semestru, an) sau posticipate (plata are loc la sfarsitul perioadei: luna, trimestru, semestru, an).

Activitati bancare autorizate

Transferuri de fonduri intre titularii de conturi; emiterea de garantii si asumarea de angajamente; tranzactii in cont propriu sau in contul clientilor cu instrumente monetare negociabile (cecuri, cambii, certificate de depozit), valuta, instrumente financiare derivate, metale pretioase, valori mobiliare; intermedierea in plasamentul de valori mobiliare si oferirea de servicii legate de aceasta; administrarea de portofolii ale clientilor, in numele si pe riscul acestora; custodia si administrarea de valori mobiliare; depozitarea pentru organismele de plasament colectiv de valori mobiliare; inchirierea de casete de siguranta; consultanta bancara; operatiuni de mandat.

Banca

Institutie specializata care desfasoara o activitate complexa si care are ca functii: efectuarea de operatiuni intre titularii de conturi bancare - incasari si plati; constituirea de depozite si acordarea de credite, transferuri de disponibilitati prin intermediul conturilor bancare, efectuarea de operatiuni pe piata interbancara si in relatiile cu BNR. In functie de modul de constituire, bancile pot fi: banci de emisiune, banci comerciale, banci de credit ipotecar, banci mutuale, banci specializate, etc.

Banca Nationala a Romaniei (BNR)

Este banca centrala a statului roman si are drept obiectiv principal asigurarea stabilitatii monedei nationale, pentru a contribui la stabilitatea preturilor. Activitatea acestei banci este reglementata de Legea nr. 101/1998. BNR raspunde de elaborarea si aplicarea politicii monetare, valutare, de credit, de plati; autorizarea si supravegherea prudentiala a bancilor din sistem. Este o banca investita cu functii de emisie a monedei si de manevrare directa sau indirecta a volumului si costului creditului la nivel national. Atributia principala a bancii centrale este de a asigura stabilitatea monetara si de a veghea la compatibilitatea acesteia cu expansiunea economica. Ea regleaza lichiditatea,

apelând la sterilizarea masei monetare aflate în circulație, precum și la injectarea de lichiditate în sistem atunci când este nevoie; organizează plățile prin compensație între bănci, și joacă rolul de corespondent cu băncile centrale din străinătate; participă la elaborarea bugetelor administrației publice centrale prin acordarea de consultanță în ceea ce privește stabilirea condițiilor împrumuturilor sectorului public; participă în numele statului la negocieri externe în probleme financiare, monetare, valutare, de credit și de plăți; îndeplinește obligațiile României ce-i revin în calitate de membru FMI; acționează ca agent al statului, pe baza unor înțelegeri cu Ministerul Finanțelor, în efectuarea unor operații cu titluri de stat; gestionează rezervele internaționale ale României. BNR este condusă de un consiliu de administrație, un guvernator, un prim - viceguvernator și doi viceguvernatori.

Bancruta

Stare de încetare a plăților din vina debitorului, declarată de tribunal. În această situație se află persoanele fizice sau juridice care efectuează fapte de comerț și cărora li se constată nereguli financiare, acte de neglijență sau imprudență, acte de fraudă în dauna creditorului și declarate de tribunal ca fiind insolubile. Bancruta atrage asupra acestuia în mod automat falimentul cu toate consecințele aferente. Există două tipuri de bancruta: bancruta frauduloasă și bancruta simplă.

Bonitate

Capacitatea debitorului de a face față obligațiilor de plată la scadență. Pentru determinarea bonității se ține cont de o serie de indicatori, cum ar fi: lichiditatea, solvabilitatea, rentabilitatea, gradul de îndatorare al debitorului, etc.

Capacitate de plată

Posibilitatea agentului economic de a putea face față unor obligații pe termen scurt; se determină ca raport între activele curente (stocuri, creanțe, numerar) și datoriile curente (datoriile pe termen scurt, mai mic de un an: credite de trezorerie, datorii față de salariați, față de bugetul statului, față de furnizori, etc).

Capital Bancar

Resurse bănești aflate la dispoziția unei bănci și care va fi utilizat pentru acordarea de credite sau pentru realizarea unor operațiuni autorizate.

Capital permanent

Reprezintă sursele sigure ale unei întreprinderi; cuprinde capitalul propriu și datoriile pe termen mediu și lung.

Capital propriu

Totalitatea fondurilor cu caracter permanent ale unei societati bancare. In cadrul unei banci, capitalul propriu cuprinde: capital social varsat, prime legate de capital, rezerve legale, rezerve din reevaluarea disponibilitatilor in valuta, rezerve constituite din primele legate de capital si repartizari din profitul net, fondul imobilizarilor corporale, fondul pentru cresterea surselor proprii de finantare, rezerve statutare, rezultatul reportat reprezentand profitul nedistribuit, fondurile cu caracter permanent puse la dispozitia unitatilor proprii din strainatate.

Categorii de credite

Clasificare a creditelor pentru determinarea necesarului de provizioane specifice de risc. Conform reglementarilor BNR, creditele se clasifica in: Standard, In observatie, Substandard, Inoportunice, Pierdere. Clasificarea creditelor are la baza aplicarea simultana a urmatoarelor criterii: 1) serviciului datoriei; 2) performanta financiara; 3) initierea de proceduri judiciare pentru recuperarea creantelor. Categoriile de performanta financiara vor fi notate de la A la E, in ordine descrescatoare a calitatii acestuia (potrivit Regulamentului BNR 5/2002). Pentru clientela apartinand sectorului bancar, performanta financiara va fi considerata in categoria A. Evaluarea performantelor se va face potrivit normelor interne ale bancilor, pe baza unui punctaj atribuit fiecarui client. Se va tine cont de lichiditatea, solvabilitatea, riscul si profitabilitatea clientului, calitatea actionariatului, garantii primite, conditiile de piata in care clientul isi desfasoara activitatea. Indicatorii se vor calcula pe baza datelor din situatiile financiare; pe perioada cuprinsa intre doua intocmiri ale situatiilor financiare, se mentine ultima categorie de performanta determinata.

Cerere de credit

Solicitare scrisa adresata de o persoana fizica sau juridica unei banci sau unei institutii de credit pentru a i se acorda un credit. Datele cuprinse in aceasta cerere se refera la datele de identificare a solicitantului, calitatea acestuia, reprezentantii sai legali, destinatia creditului, tipul creditului solicitat, suma solicitata, moneda in care este exprimat creditul, perioada pentru care se solicita creditul, modalitatea de rambursare - in transe egale sau nu, garantii propuse, giranti, semnaturi, etc.

Cerere de deschidere a contului

Solicitare adresata de o persoana fizica sau juridica unei banci, in vederea deschiderii unuia sau mai multor conturi. De regula aceasta cerere este insotita si de alte documente, cum sunt: copii dupa actele de infiintare si inregistrare, fisa

cu speciamentele de semnături și cu drepturile persoanelor împuternicite să efectueze operațiuni în numele și pe seama societății comerciale.

Comision bancar

Suma încasată de bancă pentru operațiile efectuate de către clienții săi. Există foarte multe tipuri de comisioane bancare, dintre care amintim: comision de gestionare a creditelor sau a conturilor, comision de finanțare, comision de gestiune, comision pentru efectuarea operațiunilor în numerar, comision pentru operațiuni de cont curent, etc.

Contractul de credit

Contract încheiat între o bancă și un client al sau beneficiar al unui credit, prin care banca, în calitate de împrumutător, se obligă să pună la dispoziția împrumutatului o anumită sumă de bani, la termenul stabilit, contra unei dobânzi. Debitorul se obligă să utilizeze creditul în scopul pentru care a fost contractat, să ramburseze creditul conform unui grafic stabilit de comun acord și să plătească dobânda și eventualele penalități în caz de nerespectare a uneia dintre clauzele convenite. În contractul de credit trebuie să se regăsească: drepturile și obligațiile părților pe întreaga durată a derulării creditului; garanții asigurătorii; măsuri ce se vor lua dacă una dintre părți nu respectă clauzele contractului, și alte clauze.

Credit

Sumă de bani sau alte valori pe care o persoană numită creditor o acordă unei alte persoane, numită debitor, pe o anumită perioadă de timp, contra unei dobânzi, și care urmează a fi restituită la anumite termene, numite scadente. Printre elementele obligatorii ale unui credit se găsesc: suma creditului, dobânda, perioada pentru care e contractat creditul, modalitatea de rambursare - constantă sau degresivă, garanții, giranți, termene de rambursare. Legea bancară nr. 58/1998 definește creditul ca fiind orice angajament de plată a unei sume de bani în schimbul dreptului la rambursarea sumei platite precum și la plata unei dobânzi sau a altor cheltuieli legate de această sumă sau orice prelungire a scadenței unei datorii și orice angajament de achiziționare a unui titlu care încorporează o creanță sau a altui drept la plată unei sume de bani.

Credit activ

Credit acordat de creditor, reprezentând pentru acesta o creanță activă.

Credit bancar

Suma de bani acordata de o banca in calitate de imprumutator (creditor) unei persoane fizice sau juridice in calitate de imprumutat (debitor), pe o anumita perioada de timp, cu o anumita destinatie, contra unei dobanzi. Creditul bancar se acorda contra unor garantii si in baza unor contracte incheiate intre parti, care reglementeaza drepturile si obligatiile partilor.

Credit in observatie

Categorie de credit existent in portofoliul unei banci, acordat unui client care apartine sectorului nebanca care inregistreaza un serviciu al datoriei (capacitatea debitorului de a-si onora datoria la scadenta, exprimata ca numar de zile de intarziere la plata de la data scadentei - sursa: Regulamentul BNR nr. 5/2002) cuprins intre 16-30 zile fata de care nu s-au initiat proceduri judiciare pentru recuperarea creantelor. Pentru clientela apartinand sectorului banca nu este prevazuta aceasta categorie de credit.

Credit ipotecar

Reprezinta unul din cele mai importante tipuri de credite, fiind o modalitate principala de sprijinire si implicit de dezvoltare a proprietatii imobiliare. Sunt doua tipuri de credit ipotecar: credit ipotecar cu dobanda fixa si credit ipotecar cu dobanda variabila. Contractul de credit ipotecar prevede mai multe clauze, cele mai importante fiind: 1. proprietatea care serveste drept garantie a rambursarii; 2. conditii de remunerare a capitalului - dobanda; 3. termenele/scadentele de rambursare 4. circumstantele in care datorita nerespectarii clauzelor contractuale debitorul isi poate pierde proprietatea.

Credit pentru bunuri imobiliare

Credit acordat pe termen mediu sau lung pentru achizitii, amenajari sau reparatii de bunuri imobiliare cu destinatie de locuinta, efectuate fie de investitori (persoane fizice sau juridice), fie de promotori imobiliari (persoane juridice specializate). In functie de initiatorii proiectelor si de beneficiarii creditelor, creditele pentru bunuri imobiliare pot fi: credite investitor, credite promotor.

Credit personal

Credit acordat de catre o banca pe baza increderii in solvabilitatea debitorului; nu se solicita alte garantii reale.

Debitor

Persoana fizica sau juridica care a primit o suma de bani sau alte valori de la creditor, si care are obligatia de a le restitui la un anumit termen, stabilit de comun acord intre parti.

Dobanda

Suma pe care un imprumutat (debitor) o plateste unui imprumutator (creditor), pentru banii imprumutati pe o anumita perioada. Ea poate fi fixa pe toata perioada, sau variabila. Banca poate sa aiba atat calitatea de imprumutat, cat si de imprumutator, ea trebuind sa plateasca/incaseze dobanda pentru sumele luate/date cu imprumut. Pentru creditele acordate, banca percepe o dobanda activa, iar pentru depozite plateste o dobanda pasiva.

Dobanda activa

Procent de dobanda aplicat de catre banci sumelor imprumutate debitorilor sai. Denumirea provine de la faptul ca se aplica unui post bilantier de activ.

Dobanda pasiva

Procent de dobanda aplicat de catre banci disponibilitatilor aflate in conturile titularilor, depozitelor constituite si imprumuturilor la care a apelat. Denumirea provine de la faptul ca se aplica unui post bilantier de pasiv.

Documentatie de credit

Totalitatea documentelor necesare pentru acordarea unui credit unei persoane fizice sau juridice, de catre o banca. Se solicita cel putin urmatoarele documente: situatiile financiare actuale ale solicitantului si ale garantilor acestuia, inclusiv proiectia fluxurilor financiare pentru perioada de rambursare a creditului si de plata a dobanzilor; descrierea modalitatilor de garantare pentru plata integrala a datoriei; evaluarea bunurilor care fac obiectul garantiei creditului; descrierea conditiilor creditului: valoarea creditului, rata dobanzii, graficul de rambursare, destinatia creditului, moneda in care este exprimat creditul; semnatura fiecărei persoane care a autorizat creditul in numele bancii, etc.

Extras de cont

Document bancar eliberat clientilor, in care sunt evidentiate toate operatiunile de incasari si plati efectuate intr-o anumita perioada, prin conturile deschise de clienti la banca. Extrasul de cont se poate elibera la cerere, dar si la intervale stabilite de comun acord cu titularii de cont.

Gaj

Garantie reala constand in unul sau mai multe bunuri mobile si care servesc la garantarea unei obligatii, pana la stingerea acesteia. Conform contractului de gaj, incheiat pe baza acordului de vointa dintre parti, daca la scadenta debitorul nu isi onoreaza datoriile, atunci creditorul este indreptatit sa declanseze procedura de executare silita, pentru a-si acoperi creanta. In activitatea de creditare, bancile acorda o importanta deosebita garantiilor aduse de catre debitorul insusi, sau de catre giranti (gajuri, ipoteci, depozite colaterale, etc.), pentru ca in cazul in care debitorul si girantul nu pot sa onoreze obligatiile, banca sa poata recupera creanta. Exista doua tipuri de gajuri: gaj cu deposedare si gaj fara deposedare.

Gaj cu deposedare

Bunul/bunurile mobile sunt incredintate in custodie creditorului, pana la stingerea fata de acesta a tuturor obligatiilor.

Gaj fara deposedare

Prin care debitorul/girantul sau garanteaza plata unei datorii cu bunuri mobile, inasa fara a le remite creditorului; acestea raman in custodia constitutorului. Aceasta forma de gaj este utilizata de catre banci in cazul unor produse precum cerealele, plante tehnice, leguminoase, etc., dar si al materiilor prime industriale supuse unui proces de prelucrare.

Garant

Persoana fizica sau juridica care garanteaza cu veniturile sau cu bunurile sale o obligatie a unui debitor fata de creditorul sau. Garantul este obligat sa plateasca in locul debitorului in cazul in care acesta nu isi onoreaza obligatiile.

Garantie

Contract prin care este asigurata plata de catre debitor/garantul/garantii sai a obligatiilor sale fata de creditorul sau. Garantia da dreptul creditorului ca in cazul in care debitorul sau girantii sai nu pot onora obligatiile asumate, sa declanseze procedurile de executare silita a bunurilor, veniturilor sau averii debitorului/girantilor acestuia.

Garantie bancara

Girul dat de o banca pentru un client al sau cu scopul obtinerii de catre acesta a unui credit de la o terta persoana. Banca isi asuma obligatia achitarii sumelor care rezulta din neachitarea obligatiilor de plata de catre clientul in favoarea caruia a acordat garantia bancara.

Garantie comuna

Scrisoare de garantie bancara prin care se specifica expres solidaritatea comuna a bancii cu debitorul principal.

Garantie reala

Depunerea la dispozitia creditorului a unei sume de bani sau a unui bun, din care in cazul neonorarii in termen a obligatiilor fata de creditor, acesta din urma poate sa-si recupereze sumele datorate de catre debitor. In categoria garantiilor reale se includ: ipoteca, gajul cu deposedare, depozitul colateral, gajul fara deposedare.

Gestionarea riscului de credit

Se utilizeaza o serie de masuri printre care: constituirea de garantii; supravegherea atenta a limitelor autorizate la acordarea creditelor; existenta unui sistem de centralizare a riscurilor.

Gestiunea riscului de rata a dobanzii

Se poate realiza prin mai multe tehnici, mai importante fiind: masurarea marjelor previzionate si a sensibilitatii la variatiile de rata a dobanzii, atat prin operatiuni bilantiere, cat si a celor extrabilantiere; utilizarea instrumentelor financiare derivate cu scopul acoperirii riscurilor: contracte futures, contracte pe baza de optiuni, swapuri pe rata dobanzii.

Gir

Este un act prin care posesorul titlului (ex. cambie), numit girant, transfera altei persoane numita giratar printr-o declaratie scrisa si subscrisa pe titlu odata cu predarea acesteia, toate drepturile care decurg din titlul astfel redactat si completat. Toate mentiunile privind circulatia cambiei prin gir se fac pe verso-ul cambiei. Girul este neconditionat si priveste intreaga valoare a cambiei. Giratarul dobandeste toate drepturile detinute anterior de girant. Se considera valabil orice gir care chiar daca nu are specificat beneficiarul, poarta semnatura girantului - GIR IN ALB. Tipuri de gir: gir in plin - este girul in forma sa normala si cuprinde: semnatura girantului, numele giratarului, data girarii; gir in alb (la purtator) - permite transferuri neoficiale ale cambiei, participantii neinscrisi pe cambie fiind astfel exclusi de la raspunderea solidara; gir de intoarcere - girul care vizeaza pe alti obligati in cambie: trasul, tragatorul; gir cumulativ - girul facut in favoarea mai multor beneficiari. Transferul de catre acestia, mai departe, a cambiei in circuit devine posibila doar prin semnatura tuturor acestora; gir in favoarea bancii - este modul in care se procedeaza la

scontare. Girantii unei cambii sunt solidari raspunzatori de acceptarea si plata cambiei la scadenta, alaturi de tragator daca nu s-a specificat altfel. Operatiunea de GIR mai poarta numele de ANDOSARE. Spete speciale de gir: fara gir ulterior; fara raspundere (fara obligatie); girul de mandat; girul pentru garantie; girul post - scadenta.

Girant

Persoana care transmite o cambie prin gir unei alte persoane numita giratar. Girantul unei cambii raspunde solidar cu ceilalti giranti si cu tragatorul pentru acceptarea si plata cambiei la scadenta, daca nu s-a stipulat altfel. Girantul are posibilitatea sa se sustraga de la acceptare sau de la plata fata de primul giratar prin inscrierea in textul girului a unor formule precum: "fara garantie", "fara raspundere". Totodata, girantul poate fi acea persoana care garanteaza cu bunurile sau veniturile sale pe beneficiarul unui credit bancar, asigurand ca in cazul in care imprumutatul nu-si achita obligatiile fata de banca, aceasta din urma isi va recupera creanta de la girant.

Grafic de rambursare a creditului

Parte a contractului de credit care cuprinde esalonarea in timp a rambursarii creditului de catre beneficiar.

Imprumut

Operatiune prin care o persoana numita imprumutator acorda spre folosinta unei alte persoane, numita imprumutat o anumita suma de bani sau bunuri, pentru o perioada de timp, cu titlu oneros (contra unei contraprestatii). La expirarea termenului suma de bani sau bunurile imprumutate se restituie impreuna cu o dobanda sau o chirie.

Imprumutat

Persoana fizica sau juridica care se imprumuta de la o alta persoana fizica sau juridica numita imprumutator.

Imprumutator

Persoana fizica sau juridica care imprumuta o suma de bani sau bunuri unei alte persoane fizice sau juridice numita imprumutat pe o anumita perioada de timp si contra unei dobanzi sau chirii.

Incident de plata

Situatie in care se afla o persoana fizica sau juridica, client al unei banci, atunci cand nu-si indeplineste intocmai si la timp obligatia asumata de a efectua plata unui instrument de plata introdus in circuitul bancar. Clientii bancilor care utilizeaza in mod necorespunzator cecuri, cambii, bilete la ordin pot intra in categoria incidentelor majore de plata.

Informatie de risc bancar

Informatie care se raporteaza de catre banci, se prelucreaza si se utilizeaza de catre Centrala Riscurilor Bancare (CRB) . Pentru BNR, informatia de risc bancar cuprinde date de identificare ale unui debitor, persoana fizica sau juridica nonbancara rezidenta, si operatiunile in lei si in valuta prin care bancile se expun la risc fata de acel debitor, operatiuni care sunt reoprezentate de: acordarea de credite, asumarea de angajamente de catre banca (in numele debitorului) fata de o alta persoana fizica sau juridica nonbancara, asumarea de angajamente de catre o banca (in numele debitorului) fata de o alta banca.

Ipoteca

Se aseaza asupra unui bun imobil, iar daca la scadenta debitorul nu plateste suma datorata, creditorul in favoarea caruia a fost constituita ipoteca e indreptatit sa ceara vanzarea bunului respectiv la licitatie. Constituirea unei ipoteci se realizeaza sub forma unui contract imobiliar, prin acordul de vointa al partilor, cu conditia ca cel care constituie ipoteca sa fie proprietar al imobilului respectiv.

Interdictie bancara

Regimul impus de catre o banca unui client, titular de cont, de interzicere a emiterii de cecuri pe o perioada de 1 an ca urmare a faptului ca acesta a emis cecuri fara respectarea reglementarilor legale in vigoare referitoare la cecuri si se afla in situatia de incident major de plata.

Linia de credit

Reprezinta sistemul general de acordare a creditelor si presupune stabilirea unui plafon maxim al creditelor ce urmeaza a fi acordate. Exista mai multe forme: linie de credit provizorie - caz in care banca creditoare poate oricand cere acoperirea debitului. Reprezinta modalitatea cea mai putin utilizata deoarece este cea mai putin avantajoasa pentru clienti, linia de credit confirmata - este mai avantajoasa decat cea provizorie, are la baza un acord scris cu clauze precis determinate, linia de credit REVOLVING - este cea mai avantajoasa si reprezinta modalitatea curenta de obtinere de credite de catre agentii economici. In acest caz plafonul maxim al creditului se imparte in mai multe transe, iar

conditiile generale de acordare a creditelor se stabilesc o singura data, la momentul deschiderii liniei de credit. Clientul primeste prima trasa in baza liniei deschise, eliberarea celei de-a doua transe si a urmatoarelor realizandu-se automat, cu conditia rambursarii transei/transelor anterioare, creditele pentru stocuri - se mai numesc si "credite de companie", sunt destinate sa asigure resursele necesare in cazul aparitiei unui dezechilibru in cadrul circuitului aprovizionare - productie - vanzare. In acest caz creditele sunt garantate cu bunurile, marfurile aflate in unul sau altul din cele trei stadii. Credite pe baza de document - cel mai important document este Warantul; este un document care atesta existenta marfurilor intr-un depozit general (porturi, vami). El permite transmiterea proprietatii, fiind utilizat pentru obtinerea si garantarea creditului bancar. Warantul se utilizeaza fie ca efect de comert (cambie) asigurand creditorului, respectiv bancii garantia asupra marfurilor si posibilitatea rascumpararii creditului acordat, fie se poate mobiliza, respectiv negocia, respectiv poate fi vandut bancii obtinandu-se pe seama lui un imprumut.

Lombard

Operatiune efectuata de o banca prin care se acorda un imprumut garantat cu hartii de valoare, indeosebi cu obligatiuni, rente de stat si bonuri de tezaur emise de stat, sau obiecte de valoare depuse in gaj. Pentru aceasta operatiune bancile percep o dobanda numita taxa de lombard, care este superioara taxei scontului.

Marja neta de dobanda

Se calculeaza ca raport intre veniturile nete din dobanzi si activele valorificabile totale. Nivelul standard al acestui indicator este de 5 - 7%.

Marja profitului bancar

Indicator de performanta bancara care exprima profitul net obtinut de o banca la o unitate monetara din total venituri si se determina dupa formula: $M_p = P_n / V_t$ unde: M_p =marja profitului; P_n =profitul net; V_t =venituri totale.

Minus de garantie a creditului

Diferenta in minus constatata de catre banci cu ocazia verificarii garantiei creditelor acordate clientilor lor, determinata ca diferenta intre valoare garantiei luata in calcul (mai mica) si valoarea creditelor acordate (mai mare).

Perioada de gratie

Interval de timp convenit intre imprumutator si imprumutat si cuprins intre momentul utilizarii creditului obtinut si data inceperii rambursarii acestuia.

Perioada de gratie este acordata de catre banci, in special, la creditele pentru investitii pana la punerea acestora in functiune, sau la creditul contractat prin intermediul unui card de credit. In perioada de gratie, imprumutatul nu are obligatii de restituit, iar in unele cazuri, in functie de acordul partilor, nici obligatii de achitare a dobanzii, care se calculeaza si pentru aceasta perioada dar care urmeaza sa fie achitata ulterior.

Plafon de credite

Nivel maxim al creditelor autorizate a fi acordate unui client sau unui grup de firme; totodata desemneaza si nivelul maximal al soldului creditelor in care trebuie sa se incadreze o unitate bancara, stabilit de o autoritate decizionala a bancii respective.

Plus de garantie a creditelor

Diferenta pozitiva intre valoarea elementelor care constituie garantia unui credit si valoarea creditului, constata de catre banci cu ocazia verificarii garantiilor.

Ponderele creditelor neperformante in total credite acordate

Ponderele creditelor neperformante in valoarea agregata a creditelor trebuie sa fie cat mai redusa. Formula de calcul este: $P_{npl} = \frac{NPL}{L} \cdot 100$ unde: P_{npl} = ponderea creditelor neperformante in total credite acordate; NPL = valoarea creditelor neperformante; L = volumul total al creditelor.

Rambursarea creditelor

Operatiune de stingere treptata a obligatiilor ce revin imprumutatului prin restituirea creditelor primite de la banca. Rambursarea creditului se face conform graficului de rambursare si a prevederilor contractuale. In cazul in care ratele nu sunt rambursate la scadenta, acestea devin restante, atragand astfel si penalitati. In cazul in care numarul zilelor restante depaseste 30 de zile, se va trimite un fisier (automat de catre sistemul informatic) la Biroul de credit pentru a se inregistra in baza de date ca rau platnic cel care nu a efectuat plata.

Rata

Suma stabilita de banca de comun acord cu clientul cu ocazia incheierii contractului de credit, pe care debitorul urmeaza sa o plateasca lunar pentru a rambursa creditul contractat.

Rata de actualizare

Coeficient de depreciere in timp a unei valori.

Rata dobanzii

Cota procentuala ce se aplica de catre banci la creditele acordate si se incaseaza de catre acestea la datele convenite prin contractele de credit sau la disponibilitatile care sunt pastrate in conturi bancare. Marimea ratei dobanzii este data de cererea si oferta de resurse pe piata bancara, taxa oficiala a scontului, puterea economica a unui stat, rata inflatiei, politica adoptata de fiecare banca in parte. In practica intalnim doua notiuni: rata dobanzii active, rata dobanzii pasive.

Rata rezervelor minime obligatorii

Nivelul ratei stabilit de catre banca centrala in functie de politica sa monetara. Acest nivel procentual se aplica la nivelul elementelor de pasiv din bilantul societatilor bancare si astfel se determina nivelul rezervelor minime obligatorii.

Registrul central al creditelor (RCC)

Baza de date organizata de catre Centrala Riscurilor Bancare, care contine informatii de risc bancar reportate de catre bancile din sistem. Aceste date reflecta expunerea sectorului bancar pe debitorii care au angajamente peste limita de raportare stabilita.

Registrul creditelor restante (RCR)

Baza de date organizata si gestionata de catre Centrala Riscurilor Bancare alimentata lunar din Registrul central al creditelor, care contine informatii de risc bancar referitoare la debitorii societatilor bancare si la creditele restante ale acestora fata de intregul sistem bancar.

Riscul de credit

Reprezinta riscul asumat de banca in caz de faliment al unuia dintre clientii sai. O banca care este puternic angajata intr-o firma, atat prin participatii la capitalul sau, cat si prin creditele acordate se va confrunta cu acest tip de risc in cazul falimentului acesteia. Cauza acestui risc o reprezinta conjunctura economica dificila; starea financiara necorespunzatoare a firmelor, absenta supravegherii. Pentru banca efectele se concretizeaza in pierderi totale sau parțiale ale capitalului imprumutat in functie de natura garantiilor si de posibilitatea de valorificare a acestora. Bancile pot utiliza si anumite masuri pentru gestionarea acestui risc: constituirea de garantii; supravegherea atenta a limitelor autorizate la acordarea creditelor; existenta unui sistem de centralizare a riscurilor.

Riscul de curs de schimb

Corespunde cu o pierdere sau cu o lipsa a castigului, el fiind generat de variatia cursului de schimb, al monedei unei tari in raport cu valutele de referinta in care bancile isi exprima creantele si datoriile. Gestionarea acestui risc se poate realiza prin: gestionarea riscului prin utilizarea derivativelor; aplicarea unei mai bune repartitii a riscurilor pe devize, pe monede.

Riscul de rata a dobanzii

Se mai numeste si riscul de transformare; corespunde unei pierderi sau unei absente a castigului, fiind determinat de evolutia ratei dobanzii. Gestiunea acestui risc se poate realiza prin mai multe tehnici, mai importante fiind: masurarea marjelor previzionate si a sensibilitatii la variatiile de rata a dobanzii, atat prin operatiuni bilantiere, cat si a celor extrabilantiere; utilizarea instrumentelor financiare derivate cu scopul acoperirii riscurilor: contracte futures, contracte pe baza de optiuni, swapuri pe rata dobanzii.

Scadenta

Data la care o obligatie devine exigibila si la care trebuie sa se plateasca o anumita suma, sa se presteze un serviciu, sa se ramburseze un credit, sa se plateasca o cambie, etc.

Scrisoare de agrantie bancara

Inscris prin care o banca denumita garanta se angajeaza irevocabil, in cazul in care o persoana fizica sau juridica denumita debitor principal nu va plati la un anumit termen o suma determinata si indicata in mod expres in scrisoare, sa plateasca ea insasi suma neachitata, in favoarea unei alte persoane fizice sau juridice denumita beneficiar, la prima cerere a acestuia. Scrisoarea de garantie bancara trebuia sa contina cel putin urmatoarele elemente: denumirea si adresa bancii garante, denumirea si adresa persoanei garante, numele si adresa beneficiarului garantiei, obiectul garantiei, valoarea garantiei, termenul de valabilitate a garantiei, clauze speciale, etc. Exista mai multe tipuri de scrisori de garantie bancara: pentru deschiderea de acreditiv; de participare la licitatie; de buna executie, de neefectuare a platii, etc.

Serviciul datoriei

Capacitatea debitorului de a-si onora datoria la scadenta, exprimata ca numar de zile de intarziere la plata de la data scadentei- sursa: Regulamentul BNR nr. 5/2002.

Urmarire silita

Procedura legala prin care creditorul urmareste incasarea debitorului sau care a devenit rau platnic.

Urmarire mobiliara

Procedura prin care creditorul pune in vanzare bunurile mobile ale debitorului sau rau platnic, cu care acesta a garantat realizarea obligatiei sale.

Urmarire imobiliara

Procedura legala, forma a urmaririi silite prin care creditorul pune in vanzare bunurile imobiliare ale debitorului cu care aceasta din urma a garantat realizarea unei obligatii in cazul neonorarii acesteia.